

Symptomer på kreft

Informasjon på dette faktaarket er hentet fra boken Kreftgåten (1).

Det kan være vanskelig å oppdage tidlige tegn på kreft hos seg selv, og enda vanskeligere er det å oppdage det hos personer med utviklingshemning. Vi må vite litt om hva som kan være tidlige tegn på kreft, og trene på å se etter disse tegnene. Oppdager vi noe mistenkelig, så bør vi bestille en time hos fastlegen for å få avkrefte eller bekrefte vår mistanke.

Her finner dere en liste over ulike tegn fra kroppen som skal gi dere en indikasjon på at dette bør undersøkes nærmere:

Fra hodet:

- Hodepine som har vart over flere uker

Fra luftveiene:

- Vedvarende hoste i fire uker
- Flere infeksjoner etter hverandre
- Hoster opp blod

Fra øvre del av fordøyelsessystemet:

- Problemer med fordøyelsen, oppkast eller kvalme de fleste dager i en tre ukers periode
- Følelse at maten stopper opp etter svelging
- Plaget med ofte og mye luft i magen
- Smerter av ukjent årsak og vektnedgang
- Sure oppstøt og vektnedgang
- Blodig oppkast

Fra nedre del av fordøyelsessystemet:

- Uforklarlig blødning fra endetarmen (ikke hemoroider)
- Vedvarende endring av avføringsvaner som har vart i over seks uker. Avføringen kan variere mellom å være vanntynn og steinhard

Fra huden:

- Sår som ikke vil gro
- En føflekk som har endret seg mye

Hvordan holde øye med føflekker, se film fra Kreftforeningen:
<https://www.youtube.com/watch?v=qfLoml1wprQ&t=30s>

Fra urinveiene:

- Synlig blod i urin
- Endringer når en skal tisse. En får ikke tømt blæra godt nok når en tisser, eller problemer med å komme i gang med tissing eller svak stråle

Fra hode og hals:

- Heshet som varer i fire uker

Fra brystet:

- En uforklarlig kul i brystet, med eller uten smerter
- Forandringer i brystvorten, det renner væske fra brystvorten eller huden på brystet har endret seg

Fra underlivet:

- Blødninger fra skjeden etter overgangsalder
- Blødninger etter samleie (alle aldre)
- Kul i pungen etter pubertet

Generelt:

- Kuler som vedvarer over tid (armhule, lyske, langs bein, nakke, munnhule, underliv eller endetarmsåpning)
- Slapp, tungpusten, svimmelhet, uforklarlige blåmerker, hudblødninger, nattesvette

Tips: Jo eldre personen er, desto lavere bør terskelen være for å gå til legen med diffuse plager. Årsaken er at økende alder er den viktigste risikofaktoren for å få kreft. Mange personer med utviklingshemning har en tidligere aldringsprosess sammenlignet med befolkningen generelt. Med tanke på dette, bør en alltid tenke at kreft kan være en mulig årsak, og en bør kanskje etterspørre screeningundersøkelsene tidligere enn det som er vanlig blant befolkningen generelt. Kreft er en sykdom som rammer oss oftere jo eldre vi blir, og jo tidligere vi kan oppdage tegn på kreft, desto bedre er sjansen for å overleve og for at sykdomsperioden blir begrenset.

Referanse:

1. Kreftgåten. Diagnose, behandling og livet etterpå. Det du trenger å vite om vår største folkesykdom av Kathrine F. Vandraas og Sigmund Brabrand. Pilar forlag, 2020. ISBN:978-82-93516-81-1.